

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Exercitium Perfectionis, Et Virtutum Christianarum

In tres Partes distinctum

Rodríguez, Alonso

Coloniæ Agrippinæ, 1622

V. In particulari iam ostenditur, quid vnio & charitas fraterna à nobis exigat, & quid eidem conseruandæ conducat.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40072

ego, inquit, laui pedes vestros Dominus & Magister, & vos debetis alter alterius lauare pedes. Exemplum enim dedi vobis, ut quemadmodum ego feci vobis, ita & vos faciatis inuicem, & humilitate & charitate alter alterum adiuuetis & ministretis.

CAPVT V.

In particulari iam ostenditur, quid unio & charitas fraterna à nobis exigat, & quid eidem conseruanda conducat.

CHARITAS patiens est, benigna est, charitas non amulatur, non agit peperam, non inflatur, non est ambitiosa, non querit qua sua sunt. Omnium scilicet virtutum exercitium unio & charitas fraterna postulat: nihil quippe aliud eam impedit aut oppugnat, quàm superbia, inuidia, ambitio, impatiētia, amor proprius, immortificatio, alijque id genus aduersarij. Proinde, ut in ea nos conseruemus, virtutum contrariarum exercitium requiritur. Atque hoc est, quod prioribus illis verbis nos docet Apostolus; quare aliud hic opus non erit, quam paucis ea declarare. *Charitas patiens est, benigna est.* Duo hæc, pati, & omnibus benefacere, ad hanc vniōnem & mutuam inter nos charitatem conseruandam permagni momenti sunt, & imprimis necessaria. Nam, quia homines sumus, & defectibus & imperfectiōibus pleni, hinc nimis quam multā alijs nos patiendi occasionem damus: & quia ex altera parte tam debiles & inopes sumus, opus habemus ijs, qui nos adiuuet, & obsequiū aliquod præstet. Per quæ duo Apostolus alio loco & charitatem cōseruandam, & Domini de ea præceptum adimplendū ait, inuicem sc. iuuando & supportando: *Alter alterius onera portate, & sic adimplebitis legem Christi.* In quæ verba scribens August. egregia id declarat similitudine. Naturalium, inquit, rerum scriptores tradunt, ceruos, quando flumen aut fretum, ad insulam aliquā pascuorum

gratia transeunt, hac uti industria solere. Quod enim graue cornuum opus capite gestent, sic feriatim alter post alterum se in aquas coniciunt, ut sua quisq; cornua ceruice porrecta tergo anterioris imponant; ita se suo exonerantes, & inuicem in alieno fundo adiuuantes. Adeo ut omnibus onere proprio carētibus, & alterius id tergo imponentibus, solus ductor cæteros præcedens, cornutū caput in aera sustollat, hunc libenter laborem portans, quo socios, qui sequuntur, alleuiet. Ne vero & hic præ nimio labore in nando fatiscat, mutant subinde vices, & qui ante agmē ducebat, ipsum mox claudit, in eius locum ad tempus succedēte eo, cuius ferebat caput, cum ipse præiret itaq; tandiu stationes cōmutant, donec continentem attingant. Pari modo & nos alter alterum iuuare & supportare debemus; & quisq; sociū exonerare, & à labore, prout poterit, liberare. Hoc scil. poscit charitas: laborē autē fugere, & onus in alterius humeros conijcere, charitatis defectum arguit. Quo enim plus præstiteris, plus mereberis: tibi que vni laboris merces cedit.

Addit eo loco Augustinus, è nulla re melius charitatem fraternam probari & colligi, quam ex patienti imperfectiōum & importuniorum grauaminum proximi tolerantia. *Supportantes inuicem in charitate: solliciti seruare unitatē spiritus in vinculo pacis.* Et, *Charitas omnia suffert, omnia sustinet: & per hoc ipsa in vigore suo manet.* Si enim patienter supportare, & fratres tuos tolerare nescis, certus esto charitatem hanc diurnam nō fore, etsi alia quælibet eius conseruandæ media, rationes & remedia vsurpes. Si enim amor naturalis & carnalis infirmi ineptias & imperfectiōnes suffert (vti in matrefamilias filio aut coniugi ægrotanti ministrante videre est) æquius multo est, ut spiritua-
Ephes. 4. 2.

erit quod patiamur, nihil quod in fratribus nostris toleremus: propterea, inquit, feramus eos in hac vita, ut aeternam illam vitam consequi mereamur, nec oblatam occasionem de manibus excidere patiamur; labor quippe futurus est brevis, merces vero & praemium, quod sic meremur, perpetuum. Duo porro haec, sufferre nimirum & supportare fratres, dein eos adiuuare & benefacere, tanti momenti sunt, ut dicere Augustinus non vereator, in duobus his totius vitae Christianae compendium contineri. Nec sine ratione. Vita quippe Christiana omnis super charitatem fundata est, & in ea uniuersa lex, teste Christo Redemptore nostro, inclusa est: ac proinde, quod charitatis est summa & compendium, id & vitae Christianae esse censeo.

Sequitur apud Apostolum Paulum:

Charitas non inflatur, non est ambitiosa.

Lib. 3. offic. c. 16.

Consentit ei Ambrosius, dicens: *Amicitia & amor nescit superbiam vel arrogantiam; quin potius magna, inter inuicem amantes, aequalitatis causa est, &*

Ecc. 22. 31.

idcirco Sapientem dixisse vult: Amicum salutare non confundar. Inter amicos quippe non adeo certatur de praeminentia, nec respicit amicus, utrum alter se in salutando praeruat, nec ne: neuter eorum erubescit amicum honorare, & in eo ipsum praeruenire. Inter amicos namque mera viget aequalitas, & sincera simplicitas: nescit enim amor praeminentias & superioritates. Vnde bene Aristoteles:

Eth. 1. 8. c. 6. & 7. Ouid. 2. Met.

Amicitia debet esse inter aequales. Et Poetae:

Non bene conueniunt, nec in vna sede morantur

Maiestas & amor.

Regem agere, & auctoritate pollere, & simul amicitiam colere, simul non consistunt. Si veram amicitiam inter te & amicum esse velis, humilias, demittas, & amico te aequales necesse est. Amicus namque est alter ego. In ipso etiam Deo amor, quo homines persecutus est, tantum potuit, ut eum se humiliare, & hominibus aquare

coegerit. Ideo quippe Angelis se minorem reddidit: *Minuisti cum paulo minus ab Angelis, & nostri similis, factus est homo: Et homo factus est.* Vnde nobis ait: *Non dicam vos seruos, sed amicos;* quod nomen quandam aequalitatis speciem significat. Considera hic, obsecro, affectuosissima Iesu Christi viscera, nempe quod, cum in aulis saeculi huius, Regis ipsius amicum nemo esse dicatur, etsi alioquin ipse vir magnus sit, imo Marchio vel Dux; sed tantum Regis appelletur intimus & familiaris (quod nomen *amicus* quandam aequalitatis speciem denotet.) Infinita tamen illa Dei Termaximi Maiestas ita se nobis familiarem reddere voluerit, tantoque nos sit amore prosequuta, ut iam non seruos nos dicat, sed amicos, qui quolibet tempore ipsum alloqui possimus. Simili ergo modo charitas hic in Religione non tam scire debet, quid sit superbia & arrogantia, quam magnam quandam aequalitatem & sinceritatem in animis omnium generare. Haecque ipsa aequalitas (quae quidam amoris effectus est) ad charitatem unionemque cum conseruandam, tum ad augendam quammaxime confert: vna quippe alteri adminiculatur. Vnde etiam euidentis signum est, cum humilitas & sinceritas haec in omnibus domesticis viget, magnam ea in communitate dilectionem, unionem fraternitatemque vnicordem efflorescere. Atque ideo etiam (quae Dei bonitas est) videmus in Societate nostra, sicut in ea charitas fraternitatem mirifice elucet, ita aequalitatem hanc, & sinceram simplicitatem inter omnes effulgere; vno quoque scilicet procurante atque optante potiores partes aliis deferre, omnes in animo suo tanquam sibi superiores ducendo: quique in mundo (ut ait Augustinus) aliquo apud suos loco erat, maiorem honorem ac voluptatem e suorum fratrum pauperulorum commercio capit, quam ex omni parentum suorum opulentorum dignitate ac nobilitate. Nihil enim, praeter vnam virtutem, magnificat & aestimat; caetera vero reperienda proculcat.

Quar-

Quantopere hoc ad charitatem conseruandam conducat, notat his verbis S. Ambrosius: *Multum ad conseruandam & roborandam dilectionem ualet, cum secundum doctrinam Euangelicam inuicem se homines honore praeueniunt, & alter alterum superiorem existimantes, amant, seruire subiecti, & nesciunt cumere Pralati: cui & pauper diuitem non sibi dubitat auferri, & diues pauperem sibi gaudet aequari: cum & sublimes non superbiunt de claritate pro sapia, & pauperes non extolluntur de communione natura, aut professionis: cum denique non plus tribuitur magnis opibus, quam bonis moribus; neque maior ducitur phalerata iniquorum potètia, quam rectorii in honora iustitia.*

CAPVT VI.

De aliis duabus rebus, quas charitas & unio fraterna à nobis exigit.

CHARITAS, inquit Apostolus, non emulatur: imo uero qui ex animo & sincere alium amat, non minus eius bonum querit, eo que ita gaudet, ac si proprium foret. Probat hoc Augustin. exemplo Ionathæ & amoris, quo is Dauidem prosequabatur. Nam de eo sic scribitur: *Anima Ionathæ conglutinata est anima Dauid, & dilexit eum Ionathas quasi animam suam, erantque ambo uniuersales & unanimis: atque inde factum, ut, cum Ionathas filius esset Regis, Dauidi tamen regnum potius, quam sibi optaret, dicens: Tu regnabis super Israel, & ego ero tibi secundus.* Bono scilicet Dauidis ita Ionathas gaudebat, quasi si proprium fuisset.

Aliud item sancti Patres exemplum adferunt, quo hæc charitatis proprietates & effectus magis declaratur. Sicut beati, inquit, in celo inuicem non inuidet, quod unus alio maior sit, sed, si fieri possit, maiore singulos gloria donari uellent, quinimo suam cum illo diuidere, & minorem in gloria sibi in ea æqualem, vel etiam maiorem reddi: ita namque aliena quislibet gloria gaudet, ac si propria foret. Neque uero id intelle-

tu difficile est: si enim naturalis matrum in hoc mundo amor tantus est, ut ita filiorum suorum bono ipsæ gaudeant, ac si proprium & suum foret, quanto id magis faciet amor ille cœlestis, tanto naturali excellentior ac perfectior? Pari modo amor & charitas in nobis efficere debet, ut tantum fratrum & proximi bono lætemur, quantum si proprium esset: is namque proprius charitatis effectus est. Quo autem ad hoc faciendum magis prouocemur & animemur, notat Augustinus, ipsum bonum alienum charitate & amore nostrum fieri, ita quidem, ut nihil illi de suo auferamus, sed tantum lætamur & exultamus. Neque uero mirum id est, si enim peccatum alienum amando, eo que lætando, quis id suum facit, quia Deus cor respicit, quid mirum, si bonum alienum amando, eo que gaudento, ipsum quoque in se transcribat? Præsertim cum Deus promptior sit ad præmiandum, quam ad castigandum. Consideremus porro hoc loco hinc, quanta charitatis sit excellentia, quantumque ex ea nobis lucrum accedat; cum eius adminiculo omnia fratrum nostrorum bona opera in nos transcribere possimus, ijs tantum gaudento, & in ijs complacendo; & quidem maiori securitate, quam nostra propria: ex illis quippe uana non solet sequi gloria, sicuti e proprijs. Illinc uero è contrario cõsideremus, quam sit inuicem noxia & perniciosa, cum per hanc alienum bonum fiat proprium malum, ut discamus scilicet & hanc cauere, & illam amplecti.

Hinc sequitur alterum, quod de charitate addit Apostolus: *Charitas non est ambitiosa, non querit que sua sunt: quia qui alienum bonum ducit ut proprium, & tam eo lætatur quam proprio, longissime ab hoc distat. Nihil est, quod dilectionem magis oppugnet; nihil quod hanc unio-* *Amor proprius charitatis uenenum.*
ne magis impedit, quàm amor proprius, & quod seipsum sua cõmoda & utilitates quis querat. Atque hac de causa B. N. P. amore proprium grauissimum & capitalem omnis ordinis & uniois hostem *appell-*

Homil. 15. ex. 50.

1. Cor. 13. 5.

8. p. con. 5. 8.